

POSTANOWIENIE

2 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Aleksander Stępkowski

na posiedzeniu niejawnym 2 lipca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa K.B.

przeciwko R.G.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej K.B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku

z 16 października 2025 r., XVI Ca 1365/24,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 16 października 2025 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku, w sprawie z powództwa K.B. przeciwko R.G. o zapłatę, na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Gdyni z 3 września 2024 r., oddalił apelację (pkt I) oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania (pkt II).

Wyrok został zaskarżony przez stronę powodową. Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, strona powodowa wskazała, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne a skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Konieczna selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu odbywa się w drodze badania zasadności wniosku skarżącego o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przesłanki pozytywnej weryfikacji tego wniosku określa art. 398⁹ § 1 k.p.c. Są nimi: (1) występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego; (2) istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) nieważność postępowania lub (4) oczywista zasadność skargi. Dokonując tej weryfikacji, Sąd Najwyższy bada jedynie to, czy w sprawie zaistniała przynajmniej jedna z przesłanek uzasadniających wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, nie zaś podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozstrzygnięte dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia twierdzenia, że występuje ono w danej sprawie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, 26 września 2005 r., II PK 98/05, 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Skarżąca wskazuje, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne dotyczące oceny czy w procesie opartym na wekslu zupełnym, w relacji remitent - wystawca, ciężar obalenia domniemania istnienia wierzytelności wekslowej może zostać zrealizowany wyłącznie; poprzez przesłuchanie strony, co do której postępowanie dowodowe wykazało, że jest niegodna zaufania, bez konieczności wykazania obiektywnych okoliczności negujących istnienie stosunku podstawowego.

Drugie zagadnienie prawne dotyczy oceny czy przeniesienie sporu z płaszczyzny wekslowej na płaszczyznę stosunku podstawowego może prowadzić do pełnej utraty funkcji dowodowej weksla jako papieru wartościowego, bez wprowadzenia standardu dowodowego po stronie dłużnika wekslowego.

Oba zagadnienia prawne zostały sformułowane wadliwie, gdyż nie mają związku z oceną prawną dokonaną w sprawie. Sąd II instancji dokonał szczegółowej oceny na podstawie kompleksowej analizy całego materiału dowodowego. Nie można zatem przyjąć, że oparł się wyłącznie na przesłuchaniu strony pozwanej. Sąd słusznie też wskazał, że sam powód wnosił o przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron celem ustalenia tej okoliczności, zaś ewentualne uchybienie art. 299 k.p.c. nie zostało przez powoda podniesione w trybie art. 162 §1 k.p.c.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. Skarżący twierdząc, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinien wyjaśnić w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić swe twierdzenie. Oznacza to powinność wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, które dodatkowo prowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienia SN z: 8 października 2015 r., IV CSK 189/15; 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75; 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Ze względu na wyjątkowy charakter

przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, powinna się ona dać stwierdzić „na pierwszy rzut oka”, bez zbytniego wgłębiania się w sprawę (zob. postanowienie SN z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07). Skarga kasacyjna nie spełnia powyższego kryterium.

Skarżący wskazał kilka szczegółowych zarzutów opartych na stwierdzeniach, że weksel rodzi domniemanie istnienia wierzytelności wekslowej, samo okazanie prawidłowego formalnie weksla tworzy domniemanie istnienia i ważności zobowiązania wekslowego, ciężar dowodu zostaje przerzucony na dłużnika wekslowego. Ten musi wykazać nieistnienie wierzytelności, przedstawiając dowody na obalenie takiego domniemania, w tym w szczególności nieistnienia lub nieważności stosunku podstawowego, wygaśnięcia zobowiązania, wypełnienia weksla niezgodnie z deklaracją wekslową, działania w złej wierze posiadacza weksla. Wskazane jest traktowanie weksla jako szczególnego instrumentu prawnego o uprzywilejowanej pozycji procesowej. Już samo sformułowanie zarzutów wskazuje, że to nie dotyczą kwalifikowanych postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, dostrzegalnych *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, które dodatkowo prowadziły do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Skarżący pomija, że sprawa toczyła się między wystawcą weksla i remitentem. Pozwany zakwestionował zasadność powództwa, tym samym przeniósł spór na stosunek podstawowy i to okoliczności dotyczące stosunku podstawowego były podstawą rozstrzygnięcia sprawy.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

(M.M.)

[SOP]